

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnittelu Keravan perusopetuksessa

Kati Airisniemi, kasvatuksen ja
opetuksen asiantuntija,
Keravan kasvatuksen ja opetuksen
toimiala
31.1.2024

KERAVA

ERVVO

OVERVO

ERAVA

Ensimmäisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatiminen 2016-2017:

Aiheen alustaminen ja suunnitelmien tekemisessä avustaminen toteutettiin painottamalla Tasku-hankkeen (Valtion erityisavustus koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin) toimenpiteitä oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelutyöhön.

- Tasku-projektikoordinaattori perehdytti opettajia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusteemoihin.
- Opettajia kannustettiin osallistumaan Tasa-arvotyö on taitolaji –koulutukseen (OPH, STM).
- Keravalla järjestettiin Yhdenvertaisuuden osaajaksi –koulutus, jossa oli 3 tapaamiskertaa. Koulut laativat suunnitelmaansa koulutuksen aikana.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista kartoitettiin kouluissa toteuttamalla tasa-arvokyselyjä opettajille ja oppilaille.

- Osa kouluista kokosi kyselyn lisäksi tai sijasta Unelmakoulu-kuvakollaaseja sekä monikulttuurisuuskukkia oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Suunnitelmien toteutusmuotoa ei rajattu etukäteen. Yhden koulun suunnitelma tehtiin video-muodossa, muissa toteutus oli perinteinen, kirjallinen suunnitelma.

ERVVO KERAVA KERVO KERAVA KERVO

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien päivittäminen lv 2022 -2023

Ohjeet:

Kouluille laadittiin ohje, joka perustui tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakien sekä Opetushallituksen Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu-sivun sisältöihin.

Ohjeessa korostettiin

- prosessimuotoisuutta
- yhdenvertaisuutta edistävien toimenpiteiden näkyviksi tulemistä arjessa
- toimintakulttuurin aidon muutoksen tavoittelua

Suunnitelman päivittämisen vaiheet:

1. Aiemman suunnitelman toimenpiteiden toteuttamisen ja tulosten arviointi
2. Koulun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotilanteen arviointi sekä lasten, nuorten ja huoltajien kuuleminen
3. Toimenpiteiden valinta tehdyn arvioinnin ja kuulemisten perusteella
4. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmatekstin päivittäminen

Suunnitelmat esiteltiin kasvatus- ja opetuslautakunnalle. Koulut tiedottivat päivitetystä suunnitelmasta oppilaille ja huoltajille. Voimassa olevat suunnitelmat löytyvät koulujen verkkosivuilta.

Seuraavan päivityksen yhteyteen pohdimme

- tarvetta yhteisen pohjan laatimiseen
- työpajamaisen koulutuksen järjestämistä

Poimintoja koulujen kirjaamista tavoitteista ja toimenpiteistä

AHJON KOULU

Puhumme

Pidämme yllä puhetta tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta koulun arjessa.

Puutumme

Puutumme edelleenkin herkästi kiusaamiseen ja epäasialliseen käyttäytymiseen toisia kohtaan. Kiinnitämme huomiota myös oppilaiden viestittelyyn sosiaalisessa mediassa. Puutumme sellaiseen oppilaiden väliseen viestittelyyn, mikä häiritsee heidän koulutyötään ja ohjaamme heitä oikeanlaiseen mediakäyttäytymiseen.

Kehitymme

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden teemat nivotaan yhteen syväoppimisen vuosittaisten teemojen kanssa. Opettajat kiinnittävät huomiota valitsemiinsa oppimateriaaleihin ja käyttämiinsä esimerkkeihin, jotta ne olisivat tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviä.

SAVION KOULU

1. Oppilaiden vaikuttamisen mahdollisuuksien lisääminen koulu yhteisössä

Luokkakokouskäytänteiden systemaattinen kehittäminen

Luokassa yhdessä päätettävistä asioista äänestämisen suljetulla lippuäänestyksellä (kaikkien ääni kuuluviin).

Kaikki oppilaat olisivat mukana jossain koko koulun tasoisessa tehtävässä (esimerkiksi oppilaskunta, ekoagentit, ruokalajärjestäjät tms.)

2. Yksinäisyyden ennaltaehkäisy

a. Luokan ryhmäytymispäivä vuosittain elokuussa ja tammikuussa.

b. Kaveripenkki välitunneille.

c. Kaverivälkkä-käytänteiden luominen koko kouluun.

d. Säännölliset yhteisleikkivälitunnit.

e. Säännölliset koko koulun toimintapäivät (ässämix-ryhmissä).

f. Säännöllinen kummiyhteistyö.

3. Oppilaiden hyvinvoinnin edistäminen luomalla rakenteet ennaltaehkäisevälle työlle

a. Luokilla 1 ja 4 KIVA-oppitunnit.

b. Luokilla 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 Hyvää mieltä yhdessä -oppitunnit.

c. Hyvinvointi -teemainen monialainen oppimiskokonaisuus yhteistyössä oppilashuollon työntekijöiden kanssa ensimmäisen ja neljännen luokan syyslukukaudella.

4. Tietoisuuden lisääminen yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta

a. Keskustelun lisääminen tietoisuuden lisäämiseksi.

b. Vahvuuskasvatuksen hyödyntäminen.

c. Kiva-materiaalin ja Arvokas-materiaalin systemaattinen käyttö, seuranta ja arviointi.

d. Yhdenvertaisuus-arvon sisällyttäminen luokan sääntöihin ja sen seuranta.

5. Vuosiluokkatiimien yhteisen toiminnan vahvistaminen

a. Retkeily koko tiimin voimin.

b. Kaikkien opetusmuotojen yhteinen palkkitunti (vähintään yksi per viikko).

ERVO KERAVA KERVVO KERAVA KERV

Poimintoja suunnitelmiin kirjatuista tavoitteista ja toimenpiteistä

SOMPION KOULU

Jokaisella on Sompion koulussa oikeus määrittellä ja ilmaista omaa sukupuoltaan.

Koulussamme korostetaan, että sukupuolen kokemukset ja ilmaisutavat ovat moninaisia ja yksilöllisiä. Oppilaan kokemusta arvostetaan ja tuetaan. Mahdolliseen kiusaamiseen puututaan.

Opetus on sukupuolitietoista.

- Opettajat eivät luokittele oppilaita stereotyyppisesti tytöiksi ja pojiksi.
- Oppilailta edellytetään samoja asioita sukupuolesta riippumatta.
- Ryhmäjaot eivät perustu sukupuoleen.

Sompion koulu edistää eri-ikäisten yhdenvertaisuutta ja osallisuutta.

- Eri-ikäisiä oppilaita ohjataan kohtelevaan toisiaan kunnioittavasti.
- Eri-ikäisten tarpeet otetaan huomioon koulun toiminnassa.
- Sekä nuorten että kokeneiden työntekijöiden vahvuuksia arvostetaan.

Sompion koulun ilmapiiri on keskustelevalta ja avoin. Sompion koulussa ei syrjitä vammaa tai terveydentilan perusteella.

Oppilaiden ja henkilöstön kohtelu on yhdenvertaista ja asiallista psyykkisestä tai fyysisestä sairaudesta tai vammasta huolimatta. Oppilaalla ja henkilökuntaan kuuluvalla on oikeus päättää, mitä hän kertoo terveydentilastaan tai vammastaan. Tilat ovat esteettömiä ja saavutettavia.

Opetus on kielitietoista.

- Opetus ottaa huomioon oppilaiden yksilölliset kielelliset resurssit ja tarpeet.
- Opetus tukee suomen kielen oppimista. Riittävä suomen kielen taito ehkäisee syrjäytymistä ja mahdollistaa oppilaan etenemisen koulutyössä.
- Oppilaita kannustetaan jakamaan tietoa omasta kulttuuristaan ja kielitaustastaan. Heitä ohjataan arvostamaan omaa kulttuuriaan ja kieltään.
- Koulun viestintä on ymmärrettävää ja selkeää. Myös heikolla suomen kielen taidolla voi osallistua koulun toimintaan.
- Kodin ja koulun yhteistyöpalavereissa sekä jatko-opintovanhempainillassa on käytössä tulkkipalvelut.

KURKELAN KOULU

1. Lisätään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden käsitteiden ja teemojen käsittelyä oppilaiden kanssa.
2. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta huolehtiminen opetustilanteissa esimerkiksi eriyttämisen, tukemisen ja yksilöllisten tarpeiden huomioimisessa.
3. Henkilöstön osaamisen lisääminen tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvien aiheiden ja käsitteiden osalta.
4. Henkilöstön tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden kokemuksen lisääminen mahdollistamalla osallisuutta ja kuulluksi tulemistä esimerkiksi ys-ajan käytön osalta.

Kiitos!

Kati Airisniemi

kati.airisniemi@kerava.fi

+358 40 318 2728

kerava.fi

- Keravan kaupunki
- Keravan kaupunki
- @keravankaupunki
- @cityofkerava
- Keravan kaupunki Official

KERAVA

ERVVO

KERVA

ERVVA